

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko Za celo leto za mesto New York \$5.00.
In Canada \$3.50 Za pol leta za mesto New York. 3.00.
Za pol leta ..... 2.00 Za četr leta za mesto New York 1.50.
Za četr leta ..... 1.00 Za inozemstvo za celo leto..... 6.00.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Doprisi brez podpisa in osebnosti se ne probičujejo.

Denar naj se blagoviti posiljati po — Money Order.

Pri spremembji kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje nivovalke naznani, da hitrejšo najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Napake Kerenskijeve vlade

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 6, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pred tremi leti so vizjonarji med zavezniškimi narodi sanjali, da bo Berlin padel pred rusko parno valikko. Danes pa tisti vizjonarji, sedaj pesimisti, obsoajo Rusijo kot onega med narodi, ki je zapustil stvar ter ne vidi v tej razsežni deželi bodoče pomoči v svetovni vojni za demokracijo.

Večina čitalateljev listov v zavezniških deželah najbrž domneva ali misli, da se je ruská vlada sovjetrov podala Nemčiji in da so voditelji sovjetrov plačani agenti kajzerja.

Vse ta so napačna domnevanja.

Napačne razlage dejstev in govorje, katere se je sporočilo v različne zavezniške dežele z ozirom na rusko revolucijo, so zmedle in zvodile številne proučevalce političnih gibanj in njih sodbo glede položaja se je sprejelo kot konečno. Vsled tega obstaja v zavezniških deželah tendenca, da se pusti Rusijo na cedilu kot brezupno breme in tako akcijo se je večkrat opravičevalo s teorijo, da so sovjetrovi voditelji — nemški agenti.

V zadnjih šestih mesecih bi ne mogla nobena definitivna politika proti Rusiji, katero bi se sprejelo od strani zaveznikov, izpremeniti Rusijo iz slabega bremena v važno pomoč. Sedaj pa je šest mesecov nesrečnih revolucionarnih dogodkov spravilo v položaj novo utež.

Mi v Rusiji, ki živimo v dejanskem stiku z vladom sovjetrov, vidimo možnost, da bo Rusija zopet postala prispevajoč član v koaliciji zavezniških narodov. Mi vidimo v vladu sovjetrov resnično moč, ki ima trdno v rokah notranji položaj.

Mi vidimo vladu sovjetrov ogorčeno vsled sramotevne miru, katerega ji je Nemčija vslila. Mi vidimo rastote sovraštvo sovjetrov proti Nemčiji. Mi čutimo, kako se razpoloženje ruskega naroda proti Nemčiji utrujuje.

Mi vidimo, kako se kristalizira to ogorčenje v napori Rusije, da ustvari revolucionarno armado in naglo premeščanje muncije v skladischa preko Volge se je izvršilo kot priprava za pričakovano obnovitev nemških napadov.

Predvsem pa čutimo novega revolucionarnega duha, zahtevajočega vojno proti Nemčiji in ta duh je direktna posledica vedenje bolj naraščajočega prepričanja russkih mas, da Nemčija ogroža obstoj proste Rusije.

Mi priznavamo, da je bil ruski polom katastrofa za zavezni in da je podaljšal vojno. To je dosto vzroka pomagati Rusiji, da dobi nazaj nekaj svojega izgubljenega ugleda.

Koliko lahko zaveznički pričakujemo od Rusije, je popoloma odvisno od dveh stvari:

Prvič od tega, kako uspešno šrimo duha odpora proti Nemčiji, in

Drugič, kako uspešno in materialno pomagamo vlaži sovjetrov v njenih naporih, da spravi Rusijo zopet na vojni temelj.

Ruski položaj, če pregleduje človek možnosti, katere bo najbrže imel ter zanimanje, katero bo vzbudil med zavezniškimi narodi v teku par mesecov, je tak, da čutim potrebo obrisati skele, do katerih je prišla kontrolirajoča skupina, predstavljaljajoča zavezničke v Rusiji na podlagi naukov zadnjih sedem mesecov ruske zgodovine.

Z malenkostnimi izjemami so sprejeli diplomatični in vojaški zastopniki glavne ideje, katerim se je dalo izraza v seriji kabelskih poročil, v kateri seriji je pričuoče poročilo prvo.

Ko so pričele ameriške misije sodelovati z Aleksandrom Kérenskijem, se je razkrilo v provizorični vlaži dve veliki napaki.

Prvič je bila zgrajena ona vlaža na — temeljih starega režima. To je pomenilo, da je skušal novi socijalistični red uporaviti napake birokracije.

Drugič pa je bila provizorična vlaža popolnoma nezmožna organizirati zivilsko dobrovo dežele. Dasiravno so ameriške preiskevake dokazale, da je imela Rusija dosti živil, da se hrani samo sebe, se je vendar izkazala nadležna rutina avtokracije kot premalo elastična, da bi mogla zadostiti zahtevam revolucionarjev.

Kamorkoli se je obiskal Kérenski, je reševal na sovjetrov, da je kriščan, da je moral biti pasiv.

no resistenco, ki je bila prav tako uspešna kot dejanska opozicija.

Zavezniški vojaški in tehnični oddelki so se pritoževali nad pomanjkanjem napredka. Neki član ameriške zvezniške misije je rekel:

— Mi ne moremo pomagati Rusom, če si sami nočemo pomagati!

Vlada Kérenskija je odpravila lenobo starega režima, a celi stroj je pričel teči bolj počasi. Nezmožnost provizorične vlade urediti položaj glede dobave živil je bio v glavnem pripisovati pokvarjenosti vladnega režima ter je dajala vsem sovražnikom Kérenskija skupni cilj za napade.

Treba je bilo obsežnega sodelovanja, a pokvarjena birokracija se ni odzvala naporom Kérenskija.

Položaj Kérenskija je postal še bolj težaven vsled delovanja vojnih špekulantov. Ameriška misija je našla, da niso eene živil prav v nikakem razmerju s cenami za druge potrebščine. Cene izdelanih predmetov so narasle od deset do dvanaestkrat v primeri z normalnimi, dočim se eene živil samostano določilo na trikratno normalno vrednost.

Posledica tega je bila: — Kmetje niso hoteli davati živil za denar, ker se je tako izpremenilo normalne relativne vrednosti. Rajše so izmenjavali žito za absolutno potrebne predmete, dočim so ostalo žito gromadili.

Dopis

Chicago, Ill.

Chicago in okolico, nakar se bo volil vecji in stalni odbor. Takrat se bo vstanovil tudi odsek Rdečega krija, ker to je glavni namen naše Zveze J. Ž. in D.

V imenu Clevelandske Zveze J. Ž. in D. nas je brzojavno pozdravila in večči mnogo uspeha Mrs. Agnes Zalokar.

Zatorej, drage rojakinje, naša domovina in sveta dolžnost nas veže, da se združimo v to organizacijo.

Seer že pozno, a vendar še lahko veliko storimo v blagorodnem slovenskem narodu. Vzgled naj nam bodo žene in dekleta v starodavnom, ki se vzlč krutosti avstrijske vlade niso strašile javno nastopiti in odločno zahtevajo:

— "Proš od Avstrije!" Zeleti bi bilo, da se vse povporod v Ameriki, kjer je kakšna slovenska naselbina, vstanovi ta prekonservativna Zveza Jugoslovenskih Žena in Deklet. Na delo za svobodo naših žensk, blagajnjica Miss M. Slabe.

Češko-jugoslovanska solidarnost

(Od Jugoslovanskega Časnikarskega Urada, Washington, D. C.)

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 6, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

— Grof Černin si je domisiljal, da bo s svojim dunajskim govorom, v katerem je obdolžil vodje Jugoslovanov zlomljena s silo ali z intrigami. Čehi in Jugoslovani so združeni v svoji borbi za skupno stvar in mi smo globoko prečiščeni, da bomo končno zaenoma znagnali.

— Čehska zveza naj sprejme začetek, da bodo Jugoslovani zvesto podpirali čehi narod, in tuži za čast in obstanek. Ozko zvezani bomo dovedli svojo skupno stvar do zmage.

(Podpis:) Dr. Korošec.

Umetna interpelacija.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 6, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

V olomuškem "Našincu" ćitamo sledočno interpelacijo poslanca dr. Hrbana, Šamalika, Kadičaka in dr. na voj. ministra:

— "Splošno ogorčenje in nevolje je vzbudila odredba pri nekaterih polkih, da ne smejo vojaki pisati domov za živež in domači juri ne smejo zavojev z živil poslati. Ta odredba je naravnost kruta za vojake, kar za njegovo rodbino.

Postani dan je edino veselje in tožljivo ubogemu vojaku, ločenemu že tako dolgo od svojega doma. Če mu domači pošljete le košček kruha, je ganjen veselja, zakaj v tem koščku domačega kruha vidi svojega doma.

Prehrana našega vojaka je v redu, kakor svedomi bomo ostali njegovci zaveznički.

— "Vojstvo neštete pritožbe. Moštvo ne do konca. Naš narod bo z velikim dobitiva take in toliko hrane, kakor dočimo in po vojni upravi plati.

— "V mnogih, mnogih krajih — na českem narodu, izjavilo, ki niti tudi na fronti — dobiva vojak sili-

Solnčni mrk dne 8. junija.

Solnčne mrke povzroča luna, ki pride direktno med zemljo in solno, za zvezdozanske prikazne, in na neki točki svojega potovanja, krog sveta. Kadarkolik se solnce, nih astronomov bo imelo to leto luna in zemlja nahajajo v ravni priliku opazovati popolni solnčni mrk, popoldne dne 8. junija.

Da se to ne zgodi vsak mesec enkrat, je pripisovati dejstvu, da se nosmaka prikazen, katero se določi giba luna izven direktno ravne linije vnaprej za tekoče leto, in na rod Združenih držav je izvared.

V sledi tega vidimo popolni mrk, ne srečen, da ima prizor na razlega, kadar pride luna naravnost poslagajo prav doma.

Videti popolni solnčni mrk je vsled česar, ki je na razpolago človeku samo enkrat v življenju.

Ob gotovih prilikah so opremili cele ekspedicije z velikimi stroji in se potovale na tisoče milijonov, da bi popolnoma pokrila solnčni mrk, kajti kaže kolobar solnčne mrke, preko morja in divjine nerazkrivljivih in neraziskanih delov, da vidijo češči na točkah ob črti popolnega mrka, ki se razteza od države Washington ter do Floride v jugovzhodu.

V tem slučaju bodo mrk opazovali in fotografirali razni astronomski oddelki brez velikih stroškov, kajti na eni točki bo črta popolnega mrka vključevala astronomsko opazovalnico v Denver, Col.

Na tej opazovalnici bodo tudi od delki drugih zvezdoglednic opazovali prikaz.

Radi vojne ne bo nobenih ekspedicij astronomskih oddelkov iz tujih dežel.

Vsi ti opazovalci so zaposleni pri vojnem delu, vsled česar ne morejo priti v to deželo. Nasprotno pa bo veliko število krajevnih ekspedicij raztresenih ob različnih točkah ob črti popolnega mrka, ki se razteza od države Washington ter do Floride v jugovzhodu.

Naši zastopniki,

Ringo, Kans.: Mike Penell.

Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shultz.

Detroit, Mich.: Paul Bartel.

Chisholm, Minn.: Frank Govč, Jak. Petrich.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouža, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perusek.

Eveleth, Minn.: Louis Govč in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Pouš.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Great Falls, Mont.: Math. Urth.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Roundup, Mont.: Tomáš Paulin.

Govinda, N. Y.: Karl Sternš.

Little Falls, N. Y.: Frank Masle.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.

Bridgeport, O.: Michael Kočvar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevec, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kum

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni urad v ELY, MINN.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHUVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver.Colo.
Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošlejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boste oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".
Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop.

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagani ima nad četrto milijono dolarjev; bolniških podpor, poškodbini in smrtnin je že izplačala do 1,300,000.00 dolarjev.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih; društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Iz urada glavnega tajnika

Ases. št. 239.

June 1st 1918.

Poročilo umrlih članov in članic za mesec junij 1918.

Umrl brat, Mark Slabodnik, cert. št. 292, član društva Sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.; umrl dne 31. marca 1918. Vzrok smrti: srčna bolezna. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 18. julija 1898.

Umrl brat, Anton Gregorčič, cert. št. 11508, član društva Sv. Alojzija, št. 78, Salida, Colo.; umrl dne 14. marca 1918. Vzrok smrti: ubit od vlaka. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 13. marca 1909.

Umrla sestra, Agnes Černe, cert. št. 14192, članica društva Marije Vnbvzjetja, št. 103, Collinwood, Ohio; umrla dne 23. aprila 1918. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovana je bila za \$500.00. Pristopila k Jednoti 23. aprila 1911.

Umrl brat, Josip Šivec, cert. št. 11633, član društva Sv. Jožefa, št. 29, Imperial, Pa.; umrl dne 12. aprila 1918. Vzrok smrti: ubit v premogokopu. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 16. maja 1909.

Umrl brat, John Turšič, cert. št. 17732, član društva Sv. Alojzija, št. 36, Conemaug, Pa.; umrl dne 13. aprila 1918. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$500.00. Pristopil k Jednoti 15. decembra 1914.

Umrl brat, Math Kramar, cert. št. 2488, član društva Sv. Martina, št. 44, Barbton, Ohio; umrl dne 8. februarja 1918. Vzrok smrti: želodčna bolezna. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 18. septembra 1898.

Umrla sestra, Ivana Intihar, cert. št. 15662, članica društva "Orel", št. 90, New York, N. Y. Umrla dne 24. aprila 1918. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovana je bila za \$500.00. Pristopila k Jednoti 21. septembra 1912.

Umrl brat, George Smokvina, cert. št. 18356, član društva Sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, Ohio. Umrl dne 28. marta 1918. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bila za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 31. januarja 1916.

Umrl brat, John Fatur, cert. št. 5732, član društva Sv. Andreja, št. 84, Trinidad, Colo. Umrl dne 18. januarja 1918. Vzrok smrti: v premogokopu. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 13. septembra 1906.

Umrl brat, Anton Simčič, cert. št. 16942, član društva Matere Božje Karmelske, št. 100, Middleton, W. Va. Umrl dne 15. aprila 1918. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 6. oktobra 1913.

Skozi mesec maj je bilo izplačano kakor sledi:

Za smrtnino članov in članice ..... \$ 8,500.00
Za bolniško podporo, operacije in odpovednine ..... \$ 4,831.33

Skupaj....\$13,331.33

OPOMBA! — Z dnem 30. junija se bode zaključili Jednotine račune za prvo polovico tega leta. Z razpisom asesmenta razposiljemo na vsa društva forme za šestmesečne račune krajevnih društev. Cenjene tajnike prosim, da ta poročila pazno sestavijo. Obenem tudi klicem pozornost na točno pošiljanje denarja za tekoči asesment, kakor tudi mesečnih poročil in bolniških nakaznic. Jednotnih knjig ne moremo zaključiti, dokler ne prejmemo vseh poročil od društev. Zato prosim cenjene uradnike krajevnih društev, da to upoštevajo.

Vsečina društva so točna in ne bi bilo treba jih opominjati, a nekatera so pa z mesečnimi poročili in asesmenti skrajno počasna vsak mesec.

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Iz uredništva Glasila

Zadnji čas se je dvignila zelo velika agitacija za združenje vseh Slovenskih Zvez in Jednot v eno edino slovensko podporno organizacijo.

Misel se je že deloma vtelesila, kajti združilo se je društvo sv. Barbare s Slovensko Delavsko Podporno Zvezo.

To je bil veliko obetačoč začetek. Sedaj se vrše indirektna pogajanja med S. D. P. Z. in J. K. Jednoto za združenje.

Glasovanje se že zdaj vrši in upamo, da bo ugodno izpadlo v prid združenja.

Med glavnimi uradniki obeli organizacij je pa nastal nesporazum glede čarterja in drugih važnih zadev. Tajništvo J. S. K. Jednote trdi svojo in tajništvo S. D. P. Z. svojo.

Stališče J. S. K. Jednote je pojasnil v zadnji številki Glasila njen tajnik Mr. Pishler, imenje S. D. P. Zveze glede te stvari pa lahko čita vsak član J. S. K. Jednote v današnji številki Glasila.

Vse to se nam je zdelo potrebno pribročiti.

Članstvo obeh organizacij naj po svojem najboljšem razmisleku presodi, kdo ima prav, in naj v tej smerni tudi izvaja konsekvence.

Uradnike društev in vstanovnike še enkrat pozivamo, naj spisejo prejkomogoče svoja poročila za slavnostno številko. Čas je kratek — dobrih štirinajst dni.

V prvi vrsti je od vas odvisno, če bo slavnostna številka resnično ogledalo dvajsetletnega delovanja ali ne. To je naš zadnji poziv.

Uredništvo.

S. D. P. Z. in postavno priznanje poslovanja iste v državi Pennsylvania

Glavni tajnik J. S. K. J. je v zadnji izdaji glasila priobčil pismo od zavarovalnega komisarja države Pennsylvane, "katero je kratko in poveločno" (po njegovem razsojanju); v resnici pa le kot običajno orozje proti namevanemu združenju.

Ponovne trditve glavnega tajnika J. S. K. J., da je S. D. P. Z. le nekako lokalno inkorporirana, niso nikakor utemeljene.

Da bodo prej na jasnom, naj takoj začnet s situacijo.

Podporne organizacije se zamorejo v Pennsylvaniji inkorporirati le skozi okrajne sodišča (County Courts), katera edina izdaja Charterje podpornih organizacij v tej državi. Vse take organizacije so podvržene tozadnevnu zakonu, sprejet od državne legistature dne 6. aprila 1893, kateri določa, da izdajo charterje inkorporacij prvega razreda (podpornih org.) le okrajna sodišča v imenu države. Vse te organizacije imajo pošiljati zavarovalnemu komisarju letna poročila, kateri ima pravico iste zahtevati, ako organizacije to same od sebe ne vršijo.

Družni zakoni raznih držav so torej v tem smislu različni; v nekaterih vodi zadove podpornih organizacij zavarovalnemu komisarju v prvi instanci in potem še v drugi instanci sodišča (ena teh je država Minnesota) v Pennsylvania je pa nasprotno, zavarovalnemu komisarju je državni zastopnik zavarovalnega oddelka, kateri ima paziti, da organizacije poslujejo v smislu tozadnevnih zakonov, z inkorporiranjem pa nimata nobenega posla, za kar ni utemeljivo, da S. D. P. Z. ni državno priznana.

Državni zakon Pennsylvanije sicer določa, da naj podporne organizacije ki so v državi inkorporirane letno poročajo zavarovalnemu komisarju o njihovem stanju in da zamore zav. komisar to zahtevati, ne določa pa nikjer nobene kazni za neizpolnjevanje tega.

Priznati moramo, da je zamogel zavarovalnemu komisarju države, izjaviti, da S. D. P. Z. ni ukinjena (registrirana) v zavarovalnem oddelku, nikako pa ne, da ni S. D. P. Z. državno priznana kot poslujoča podpora organizacija te države.

S. D. P. Z. je po državnih zakonih domače države pravilno inkorporirana, kar ne more nikdo zanikati; da se pa do zadnjega časa ni dala registrirati v Zavarovalnem oddelku, je pač predpisovati nedostosti bivših glavnih odborov, kateri niso to izvršili, storili pa zoper tega niso, ker se to ni se nikdar zahtevalo.

Ker pa smo v zadnjem času hoteli notranje zadeve urediti tako, da bodo v vseh ozirih dosledni, je S. D. P. Z. poduzela korake da se tudi to izvrši.

V gl. uradu S. D. P. Z. se je v zadnjem času vršilo veliko dela za združenje, zaradi česar se je moglo tozadnevno ureditev odložiti za neki čas. (Zavarovalniškemu komisarju moramo namreč predložiti pravila, katera so v moči za časa ko se da organizacija registrirati, vendar pa se to po 1. januarju ko so že stopila v moč pravila sprejeti potom splošnega glasovanja, katera pa še v tisku niso bila.)

Da S. D. P. Z. ni v kakšnem konfliktu z zavarov. komisarjem v Penns., naj dokazuje zadnje pismo katerega je prejel odvetnik S. D. P. Z. od zav. komisarja v pogledu registriranja.

Pismo se glasi:

PENNSYLVANIA INSURANCE DEPARTMENT
HARRISBURG, MAY 18th, 1918.

Robert C. Hoerle, Esq.,
First National Bank Bldg.,
Johnstown, Pa.

Dear Sir:

I am in receipt of yours of the 17th instant in further reference to the registration of the Slovenia Workingmen's Benefit Union, and in reply beg to say that there is no great need of hurry in this registration and I think it would be best to wait until you have all of the papers together, or you can send the draft of the by-laws and file the printed copy when it is completed. Either way will be entirely satisfactory to us.

Very truly yours,

Chas. A. Ambler,
Insurance Commissioner.

Naznanila.

Tem potom se vladno vabi člane društva sv. Alojzija štev. 19 JSKJ. v Lorainu, Ohio, da se kolikor mogoče v polnem številu vdeleže prihodnje mesečne seje dne 16. junija, ker bo na dnevnem redu splošno glasovanje glede združenja SDPZ in JSKJ. Toraj pridevi vsi brez izjemne, da vsak odda svoj glas, ker po prvem juliju je glasovnica neveljavna.

Z Bratki pozdrav vsem članom

in članicam JSKJ.

John D. Zunich, tajnik.

Član društva sv. Jožefa št. 20 JSKJ. v Gilbertu, Minn., so prošeni, da se polnoštevilno vdeleže prihodnje seje dne 16. junija. Imamo volitev blagajnika in glasovanje za združenje jednot. Za nasajoč se na našo naklonjenost, vas bratsko pozdravljam.

Joseph Novak, tajnik.

Član društva sv. Frančiška št. 110 JSKJ. v McKinley, Minn., se vladno prosijo, da se polnoštevilno vdeleže prihodnje seje dne 16. junija, ker imamo volitev blagajnika in glasovanje za združenje jednot. Za nasajoč se na našo naklonjenost, vas bratsko pozdravljam.

Joséph Novak, tajnik.

Član društva sv. Cirilija št. 110 JSKJ. v Indianapolis, Ind., se vladno prosijo, da se polnoštevilno vdeleže prihodnje seje dne 9. junija, ker na tej seji se vrši glasovanje glede združenja in imamo še par drugih točk, ki morajo biti rešene na tej seji. Vsak član je dolžni, da pride na to sejo, kakor tudi enakopravne članice. Upam, da ne bo ta poziv zastavljen in da bo vsak član prisel na sejo ter s tem bo storil svojo dolžnost.

DOPISI

Resolucija.

Chicago, III. [kadar nese! Bodimo murni, plačujmo asemente nadalje in prišel bo čas, ko se nam bo povedalo: "Do tukaj in ne dalje!" Toda takrat bo prepozno! Ako pa zmagamo mi, pa večimo, da je naš denar dobro in obrestosno naložen, da so naši dediči signani posmrtni.

Dolžnost me veže, da tudi jaz par besedi spregovorim. Dne 26. maja je imelo društvo Zvon št. 70 JSKJ. slavnost razvijala svoje nove amerikanske zastave. Blagoslovljena je bila v slovenski cerkvi. Po blagoslovu je bil pohod v društveno dvorano, kjer je bilo več različnih govorov. Po govoru so zapeli člani društva Zvon par krasnih slovenskih narodnih pesmi. Po petju se je pričela domaća zabava in je bilo vse v najlepšem redu.

Društvo Zvon št. 70 JSKJ. mi je podalo kontest, ker nabral sem sveto \$100.40. V imenu društva Zvon se najtopiejše zahvaljujem vsem darovalcem, kateri niso bili ostali v večnem spominu, ko ste prisločili s svojimi darevi na pomoč in sta pripomogli pokriti stroške, katerih je imelo društvo proteste. Tudi jaz in moj mož proti Zvon pri razvijti zavstave. S tem testirava proti tem. Kaj vas veste se potazali, da imate bratsko dar tako peče JSKJ? Kdo se je to ljubec do društva Zvon, ki vas prvi znislil na združenje? Kaj ne bo nillard pozabilo. Torej se enkrat najsrnejo zahvalo izredno vsem darovalcem.

John Bedenčič, član Zvona,

Detroit, Mich.

Ni zadosti, da smo samo člani JSKJ. in da plačujemo svoje asemente, treba je tudi, da se zanimalo z njo! Treba je, da stopimo na prste vsem reakcijonarjem, ki se toljejo po prsih, kot biblijski farizeji, in ki bi radi pod kriko vere preprečili pot k napredku. Danes, ko je prišla doba, da vse hrepeni po združenju, v starodovinu zapirajo in obesijo voditelje Jugoslovancev, ki hočejo združiti trodinski narod: Slovence, Hrvate in Srbe, tu v Ameriki dan za drem čitamo geslo: "United we stand, divided we fall" (združeni bomo obstali, razdeljeni bomo padli), se celo gađala avstrijska vlada ima za geslo: "Viribus unitis" (z združenima močmi), pa nam pridejo, kot sem prej emenil, gospodje reakcijonarji ter manu napovedo otevzo.

Člani in članice JSKJ. splošno glasovanje za združenje je pred nam, izid glasovanja je v naših rokah in upati je, da danes, ko živimo v dobi splošnega preobrata, ne bodo tako nazadnjaški, da bi glasovali proti sebi, proti svojim potomcem in proti svojemu lastnemu interesu. Res je, da se nam pridignejo od članov versko faničnega kalibra, kaj bo z našim nesrečnim "K", toda to nas naj ne moti. Poznam jih osebno, pa ki nosijo kriz na svoji suknji le toliko časa, dokler imajo suknjo običeno, poznam jih, ki bi nosili nesrečni "K" na svojih klobukih, dokler bi jim neslo, in tudi vemi, da so med nami taki, ki so žrtve drugih in jim služijo za reklamo. Od takih in enakih čitamo dolgovezne klobuse, iz katerih izvemo, da so proti združenju jednot in zvez in da so sploh proti vsakemu napredku.

Rojaki, živimo v dobi evolucije (razvoja) in prepičam sem, da se članstvo JSKJ. ne pusti za lase vleči v nebesa. Čislana rojak, ki ima svoje prepičanje, najšibko kaškornokoli, sovražim ga pa, ako hoče s silo vsliti nekaj drugemu, ki mu ne prija. Kaj nam pomaga vse pravne fraze, kaj bo z njenom in črko "K", ko pa vidimo, da pel sedanjimi razmerami ne bo napredka pri JSKJ.

Član in članica JSKJ., si se li že kdaj vprašal, zakaj zapirajo voditelje Jugoslovancev in ječe? Zakaj je klerikalna Avstrija proti vsemu naprednemu gibaju? Si se že vprašal, zakaj so naši ameriški klerikale proti združenju jednot in zvez? Zakaj so glavni odbruniki in par izjemnici proti združenju? Odgovor je kratki: Zato, ker so proti napredku in ker se boje za molzno kraljevo! Mi pa počakamo z znamenjem pod besedico "da" na glasovnicu, da smo za združenje ne glede na ime jednote, da smo toliko zavedni, da se lahko sami vladamo in da ne marimo, da bi drugi za nas mislili!

Čas je že prišel, da se odresemo nesramnega absolutizma in da občutimo s farizeji! Kdor nam meša vero v podporne jednote, ima za to gotovo svoj vzrok, zakaj vera in črka "K" nista otira še nobene solze vdovam in sivam, pač pa tisočak.

Ko pa bo končno glasovanja in naj zmaga ta ali ona stranka, bodimo demokratični. Ako je večina je eden odšel v drug kraj, sta prizadeta, da se ne združimo, vedimo, da dva. Prihajali so iz starega časopisa naše jednote ni zred kraj in rastli smo vedno. Toda za sedanj čas, da se pusti vredni takoj zdaj stoji v tej zadevi? Od-

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Sobratu F. G. Tussottiju se iskreno zahvaljujemo za njegov vspodbuden dopis v glasilu štev. 121. Z Vami se naše društvo strinja. Vi ste pravi rojak, ki greste so naši dediči signani posmrtni.

Naši člani največje slovenske organizacije na svetu in da ves naš trud ni bil zaston! In tako bodo prišli tudi gospodje reakcijonarji do prepičanja, da so resnike besede neumrljivega predsednika Abraham Linecna: "Vratite nekaj ljudi en čas je lahko, rci ljudi in vedno je nemogoče."

Pau! Bartel, član društva št. 94 JSKJ.

ZAHVALA.

Potpisani odbor društva 'Zvon' št. 70 J. S. K. J. v Chicago, Ill. si steje v tem in prijetno dolžnost, izraziti zahvalo vsem cenc, vdeležencem naše zadnje slavnosti, vršeče se dne 26. maja t. l. povodom razvijanja naše nove društvene zastave.

V prvi vrsti se zahvaljujemo sobr. Ivana Bedenčič in Josip Bevčič, ker sta nabrala na kontnu lesto to pripustili, da bi sami uradniki gospodarili, saj vendar nas je lepo število, pa bi si mi puštili, da bi drugi gospodarili čez zastavo? Saj vendar si mora naši člani in članica premisliti, za koga mi skladamo naše cente: da bi si mali priboljšati v bolezni, da bi bila kaj več podpora. Tako se pa toliko denarja potroši po nepotrebem.

Premlisite, dragi člani in članice, koliko papirja, koliko znakov, koliko regalij, koliko knjižic, zastav, velikih knjig, pečatorov ter drugih takih jednotnih in društvenih stvari pojde rakom živždano sveto. Vaš naklonjenost bomo skusali pri prvi priliki povrniti na enak način. Ivala lepa voda tudi Mrs. Jeri Volkar, soprogi našega podpredsednika za darovanje omara za zastavo; hvala lepa dalje Mrs. Mary Zvezichovi, soprogi našega blagajnika, ker je imela v oskrbi tako okusen prigrizek; hvala lepa dalje vsem članom našega društva, ki so pomagali na ta dan v veseljenju odboru in končno lepa hvala vsem vdeležencem, ki so pripomogli, da je ta naša neponovljiva slavna zastava v celoti izvedena. Zivelj!

Chicago, Ill., dne 29. maja 1918.
Odbor dr. "Zvon" št. 70 JSKJ.

Joseph Bevčič, taj.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. V. Milwaukee, Wis. — Vemo, da imate prav, toda to ne spada k stvari, zato smo Vaš dopis rajce izpustili.

Dr. Korošec o vprašanju "ogrskih narodnih vojske".

Budimpeštančki "Az Est" prima razgovore z avstrijskimi politiki o vprašanju "ogrskih narodnih vojske". Med interviničnimi voditelji strank je tudi dr. A. Korošec, ki ima pomoč bo to. Plačevati bomo je izjavil: — "Pri nas ni sploh moral, se večje asemente, kakor jih zdaj. Saj rečem: več glav, več pamet." Za kaj se kaj takega vi neumni dan ne izmislite, da bi vsak bolnik dobil namesto enega dolarja dva dolarja podpore, pa bi jedno, da vseeno lahko izhajala? Vidite, bi bilo bolj pametno!

Čestitka je dosti bogata, ima

dosti tisočakov: vendar, kam bo

pa sli ti tisočaki, za koga se

bodo porabili? Pa spet za druge

značke in regalje ter bandera in

vsega žlodja! Kak dobitek bo to?

Mogoče ne bo treba plačati nič

asekmenta in se bo dobila vseeno bojniška podpora!

Za katerega pa ni JSKJ., saj si

lahko vsak sam prebere, če ni ta

jednota za njega. To ni niti družega, kakor samo pričkanje za

radi nesrečnega "K". Rdečki

naj bi le kaj pametnega ukrenili,

kaj po moško, ne pa pričkat se.

Nasi jednota naj gre po staremu,

najprej, tako, kakor je šla 20 let,

pa bo vse dobro. Katerega pa ne

veseli, pa si naj pomaga vsak sam.

Berem tudi v dopisi, da bo to

nam v veliko pomoč, če se vse or-

ganizacije združijo. No vem, kak-

ša pomoč bo to. Plačevati bomo je

izjavil: — "Pri nas ni sploh

morali, se večje asemente, kakor

jih zdaj. Saj rečem: več glav, več

pamet." Za kaj takega vi neumni

dan ne izmislite, da bi vsak bol-

nik dobil namesto enega dolarja

dva dolarja podpore, pa bi jedno,

da vseeno lahko izhajala? Vidite,

bi bilo bolj pametno!

Čestitka je dosti bogata, ima

dosti tisočakov: vendar, kam bo

pa sli ti tisočaki, za koga se

bodo porabili? Pa spet za druge

značke in regalje ter bandera in

vsega žlodja! Kak dobitek bo to?

Mogoče ne bo treba plačati nič

asekmenta in se bo dobila vseeno bojniška podpora!

Za katerega pa ni JSKJ., saj si

lahko vsak sam prebere, če ni ta

jednota za njega. To ni niti družega, kakor samo pričkanje za

radi nesrečnega "K". Rdečki

naj bi le kaj pametnega ukrenili,

kaj po moško, ne pa pričkat se.

Nasi jednota naj gre po staremu,

najprej, tako, kakor je šla 20 let,

pa bo vse dobro. Katerega pa ne

veseli, pa si naj pomaga vsak sam.

Berem tudi v dopisi, da bo to

nam v veliko pomoč, če se vse or-

ganizacije združijo. No vem, kak-

ša pomoč bo to. Plačevati bomo je

izjavil: — "Pri nas ni sploh

morali, se večje asemente, kakor

jih zdaj. Saj rečem: več glav, več

pamet." Za kaj takega vi neumni

dan ne izmislite, da bi vsak bol-

nik dobil namesto enega dolarja

dva dolarja podpore, pa bi jedno,

da vseeno lahko izhajala? Vidite,

bi bilo bolj pametno!

Čestitka je dosti bogata, ima

dosti tisočakov: vendar, kam bo

pa sli ti tisočaki, za koga se

bodo porabili? Pa spet za druge

značke in regalje ter bandera in

vsega žlodja! Kak dobitek bo to?

Mogoče ne bo treba plačati nič

asekmenta in se bo dobila vseeno bojniška podpora!

Za katerega pa ni JSKJ., saj si

lahko vsak sam prebere, če ni ta

jednota za njega. To ni niti družega, kakor samo pričkanje za

radi nesrečnega "K". Rdečki

naj bi le kaj pametnega ukrenili,

kaj po moško, ne pa pričkat se.

Nasi jednota naj gre po staremu,

najprej, tako, kakor je šla 20 let,

pa bo vse dobro. Katerega pa ne

veseli, pa si naj pomaga vsak sam.

Berem tudi v dopisi, da bo to

nam v veliko pomoč, če se vse or-

ganizacije združijo. No vem, kak-

Vojnopoštne karte

Spisal Fran Milčinski.

Vlak ga je peljal z enega konca že ni čutil, potrebe, da si ogleda mesto. — V domačo oskrbo pa res ne. Spotoma se je na cesarskem ne more. Naj zato nje ne mislimo! Dunaju se založil z vsem, cesar treba vojščaku na širni, mitsli poleti, kjer zmaga zori, kjer smrt preži.

In je pisal s poto, kaj vse si je kupil na Dunaju, kako je bilo krasko slovo, kako volikansko nadušenje. In pravi: "Vozim se s časom po leg takih tovarisev stati v bojni vrsti Zaupajte v Boga in mi ne skrbite zame, godi se mi dobro. Prav prisreno" itd.

To je bila 75. karta, čez in čez temo popisana. Vremena ni bilo ne bo tako kuhal "spet sposobna za vojno službo". Pisava na kartah bi bila vobče v redu, saj piše z desno; vendar pa mu tu in tam kakšna črta uhaja, kakor da pisoč ni držal karte z levico... Kaj je iz njegova levice? — Pred vremena letoma je bil in življenje ali smrt operiran, pa je omenil operacijo šele potem, ko jo je že prebolel... Je res take sorte, da rad prikriva, kar je neprijetnega. Če ne prikriva tudi kaj zastran roke? Podobno bi mu bilo... In se ne morebiti ope snadnjive sreče, ki je odhajajoč v fronto stopil vanjo, tudi le izmislil in nujano stoyi? Kar na lepem si jo izmislil zgoj v ta namen, da smo na dom bolj pogumni in brez skrbti...

(Konec.)

Iz domovine

Smrtna kosa.

Umrl je v mladenički dobi, ko je 20 let star, Edvard Krusič, sin našega rojaka Antona Krusiča, krojaškega mojstra iz Gorice. (Edinstvo 12. februar 1918.)

Umrl je Gabrijel Krasnik iz Šepce pri Grabštajnu na Koroškem.

Na Ruslju je umrl Simon Melcher, doma istotan.

Umrl je čevljarski mojster Tomaz Uršič, doma iz Bruce na Koroškem. Bil je značajen Slovenec.

V vojaški bolnišnicni na Dunaju je umrl Avguštin Mečina iz Otoča pri St. Iiju na Koroškem.

Na Laščem so 10. januarja pokopali Mihal Sluga iz Pokre na Koroškem.

Umrl sta Jože in Lojze Hudelist, podomave Lenartove na Potoku pri Št. Petru pri Vasinjalu, Koroško. Oba sta umrla na jugu; prvi 25. oktobra 1917., drugi pa 13. novembra. (Slovenec.)

Umrl je v Građevi po operaciji Josip Presker, veletrgovec v Zrečah pri Komileah, brat znanega ljubljanskega krojaca. (Slovenec.)

Umrl je v Črnici po dolgi, mucični bolnični kovski mojster in posestnik Ladovik Beček.

Poroka.

Poročila sta se v Trstu dne 12. februarja 1918 v župni cerkvi na Katinari Avgust Pertot iz Nabrežine z gdje Pavlo Pečar Kot druga sta intervencijska dr. Ivan Matija Čok za nevesto in dr. Anton Vekoslav Delak za ženino.

Zlate poroke.

Zlate poroko sta obhajala G. februarja Ivar in Ana Veselje-Badar iz Vrhove pri Adleščicah. V zakonu sta imela 8 otrok, ki še vse živijo. Od teh so štirje v Ameriki. Vnukov imata 17 doma, koliko pa jih je v Ameriki, ni znano.

Zlate poroko sta praznovala 17. februarja 1918 v učbeništvu Ernesta Klavzara iz Gorice in njegova žena Marija. Klavzar je veteran iz dobe našega narodnega prebivanja na Goriškem. Nastopil je že v družbi z dr. Lavričem in dr. Vojsjakom na znamenitosti taboru pri Šempasu, kjer je gorisko ljudstvo prvič povzdignilo svoj glas za enakopravnost, svobodo in narodno združenje. Klavzar je bil odličen ljudski govornik, spreten agitator in časnikar ter nenumoren pospeševatelj naprednega kmetovanja. Skozi leta in leta je bil duša vsake družabne prireditve. Kot gledališki igralec-dileta, obdarjen z velikim dramatičnim talentom, je nastopal še v zadnjih letih. Naj bi praznoval s svojo

No, smo deli, da le ni nič hujšega; barometer v roki mu bo nemara še v pred prihajal, ko ga je baš vreme tedno tolikanj zani-

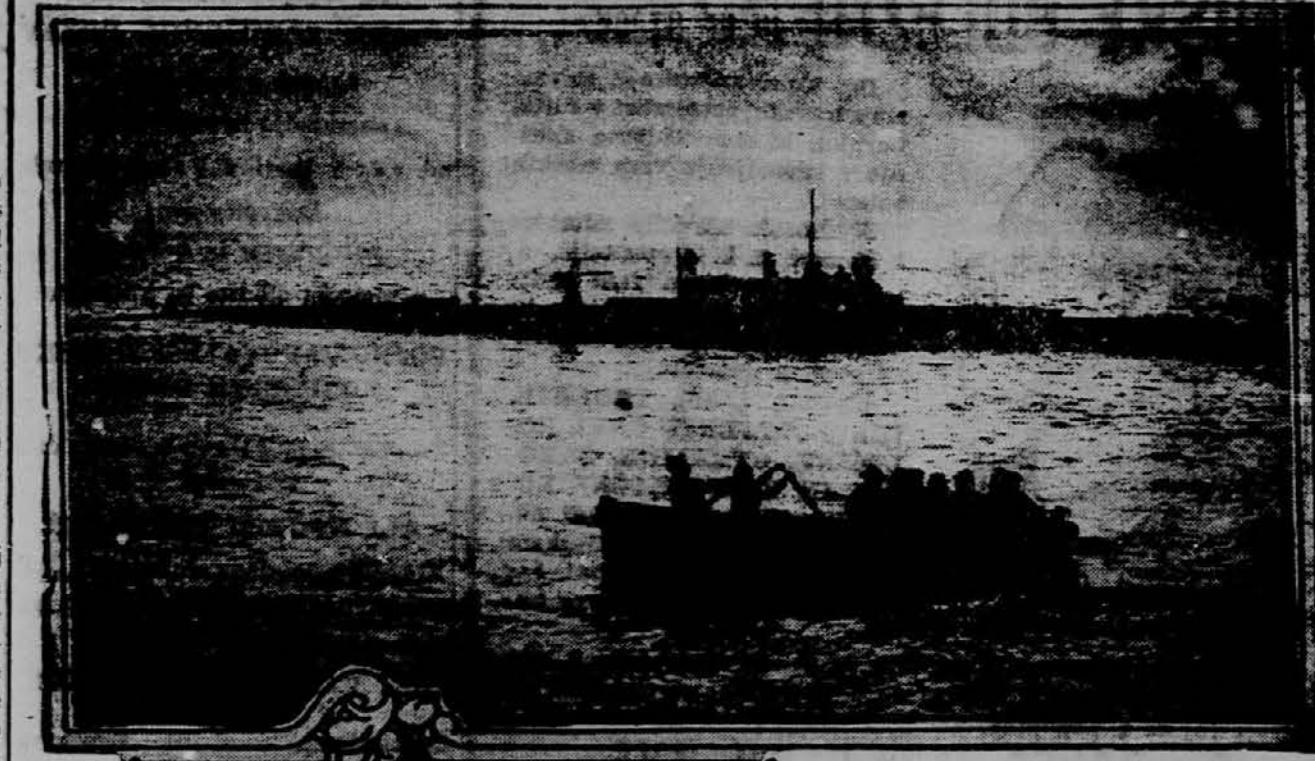
V 97. karti ranc že nimam več obvezane, zadošča obliž v tudi pijuča so zečisto zaceljena. — Glej ga, ga je pisal, da pijuča sploh niso bila zadeta! — Sestre, pravili so sita ljubezljive, se počenke mu ne puste, da bi jo sam rezal... Ne ve, kdaj bo šel od tod naprej in kam. Najbrž ga bodo zaradi roke, zaradi žive namreč, poslali še v kako drugo bolnišnico... Vremena je milo, poleg bolnišnice je krasen park, sprehaja se po parku in je tako zadovoljen, da miti letih. Naj bi praznoval s svojo

zivljensko družino demantno potroku v oživljeni Gorici. (Edinstvo 17. februarja 1918.)

Rad bi izvedel za mojega brata PETRA GERKMANA. Prosim, ako kateri izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznani, če pa sam čita ta oglas, pa se naj sam javi na ta naslov: Lawrence Gerkman, P. O. Box 87-86, Rayland, Ohio.

(6-8-6)

NOV TIP FRANCOSKEGA SUBMARINA.

Pogreb Vinka Engelmana

Menda leta že ni priredilo trža Slovensko take zadnje poti kakemu svojih odličnih mož in narodnih delavev, kakor jo je priredilo pok. Vinko Engelmann. Po svojih dimenzijah je ta žalna manifestacija nadkrilila celo ono, prirejeno pokojnemu profesorju in poslancu Matku Mandiću, ki ga je ljudstvo našlo tako neizmerno ljubilo in ga spoštovalo kot svojega prvoroditelja svetlega uma, žarkega srca in želesne volje. S to primero smo povedali, kako je vse tržaško Slovenstvo Vinka Engelmana v srcu nosilo: kako mu je z ljubnijo vprašalo za vse tisto neumorno, posvetno in gospodarsko delo, ki je bilo pokojniku element.

Nepregledna množica se je zgrnila po ulicah in na trgu pred hišo žalosti — tolika množica, da enostavno nismo mogli umeti, od kje so vsi ti ljudje iz vseh slojev, in vseh spolov, iz mesta, predmetij in okolice vzel ob taki predpolanskuri — ko je skoro vse prebilavstvo ravno svetojakobskega okrožja navezano na delo za vsakdanji kruh — in ob sedanjih razmerah? Ljubzen premaguje vse ovire.... Videli smo državne skupnosti blagoslovili krsto in Vinku Engelmannu je bil odmerjen le še mal košček poti do kripte, kjer so ga položili začasno! Sedaj, ko je bilo odmerjenih le še par minut do razstanka za vedno, so se na vseh obrazih šele prav odražala čutstva, ki so razjedala v dušah. Ko je duhovnik odmolil molitve in je pevki zbor zapel v tretji žalostnik, je glasno zahtelo med množico, ki je štela več tisočev, smo vedeli, da bo izpredv nepreregen. In tako je bilo! Pred hišo je zbor svetojakobske čitalnice, pomnožen s Kolaši in nekaterimi drugimi pevci, zapel žalostnik tako ubran, da so se drugorodekar spogledovali (tu moramo takoj pripomniti, da so se mesečani druge narodnosti vedli vsekoso splošljivo, dostojno prilike) in načinom, ki je koračala šolska mladina družbenih zavodov v doljih vrstah. Za njo sta dva čitalničarja nosila venec s trobojnimi trakovi z dekletoma v belih oblekah ob bokih. Sledila je zastava čitalnice in za njo je bil uvrščen pevski zbor, potem duhovščina — trije gg. duhovniki — in krsta z zemskimi ostanki pokojnika, ki so jo kot znak zadnje ljubavi svojemu brezprimerno ljubljenemu predsedniku nosili čitalničarji s šestorico deklet v belih oblekah ob boku. Na krstu so bili položeni trije venci z napisimi: "Svojemu predsedemu papantu hvalenj otroeči", "Velezuslužnemu predsedniku Trga obrtna zadruga" in eden brez napisa. Za krsto so stopali svoji pokojnikovi. Z globokim sočutjem je zrlo zasolzeno občinstvo na dvojico pokojnikovih otročev, ki sta spremljala svojega vzornega očeta na njega zadnji poti. In na to kolone drugih žalovalev. Celo izpredvoda je bilo že pred cerkvijo sv. Jakoba, ko so zadnji še stali v ulici Bramante, kjer je stanoval

pokojnik. Na hiši Konsumnega društva, pred cerkvijo, ki i mu je bil Engelmann velik dobrotnik, je vihrala črna zastava. Otroke so razvrstili na obsežnem prostoru pred cerkvijo, a tudi od ostalega občinstva je le mal našel prostora. Ko so po dovršenih žalnih obredih prinesli krsto iz cerkve in se vsi ta množica zgrnila po velikem prostoru, so pevci zapeli žalostnik. Ko so krsto nesli mimo vrst šolskih otrok, s nam je nudil pretresljiv prizorsirote so jokale na glas. Izpredv je kreplil po istriški cesti proti pokopališču pri Sv. Ani. Začelo se je pravo hitanje; v kocijah, tranzatu in peš so hitele množice, da se udeleže slovesa na kraju večnega mira — najtežjega trenutka. V kapeli na pokopališču je duhovnik še kaznil blagoslovil krsto in Vinku Engelmannu je bil odmerjen le še mal košček poti do kripte, kjer so ga položili začasno! Sedaj, ko je bilo odmerjenih le še par minut do razstanka za vedno, so se na vseh obrazih šele prav odražala čutstva, ki so razjedala v dušah. Ko je duhovnik odmolil molitve in je pevki zbor zapel v tretji žalostnik, je glasno zahtelo med množico, ki je štela več tisočev, smo vedeli, da bo izpredv nepreregen. In tako je bilo! Pred hišo je zbor svetojakobske čitalnice, pomnožen s Kolaši in nekaterimi drugimi pevci, zapel žalostnik tako ubran, da so se drugorodekar spogledovali (tu moramo takoj pripomniti, da so se mesečani druge narodnosti vedli vsekoso splošljivo, dostojno prilike) in načinom, ki je koračala šolska mladina družbenih zavodov v doljih vrstah. Za njo sta dva čitalničarja nosila venec s trobojnimi trakovi z dekletoma v belih oblekah ob bokih. Sledila je zastava čitalnice in za njo je bil uvrščen pevski zbor, potem duhovščina — trije gg. duhovniki — in krsta z zemskimi ostanki pokojnika, ki so jo kot znak zadnje ljubavi svojemu brezprimerno ljubljenemu predsedniku nosili čitalničarji s šestorico deklet v belih oblekah ob boku. Na krstu so bili položeni trije venci z napisimi: "Svojemu predsedemu papantu hvalenj otroeči", "Velezuslužnemu predsedniku Trga obrtna zadruga" in eden brez napisa. Za krsto so stopali svoji pokojnikovi. Z globokim sočutjem je zrlo zasolzeno občinstvo na dvojico pokojnikovih otročev, ki sta spremljala svojega vzornega očeta na njega zadnji poti. In na to kolone drugih žalovalev. Celo izpredvoda je bilo že pred cerkvijo sv. Jakoba, ko so zadnji še stali v ulici Bramante, kjer je stanoval

ZAHVALA.

Spodaj podpisani, član SDPZ, z tem potom zahvaljujem vsem darovalcem in se priporočam prijateljem, znanem in drugim sirom Amerike za naklonjenost.

Ostajam vaš udan

Joe Mestek,
439 N. 9th St., Clinton, Ind.

Hindenburg je še vedno živ.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 6, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 5. junija. —

Kakor naznana neko poročilo "Daily Express" iz Amsterdamata, da se pripravlja v nemškem državnem zboru predloga, ki zahteva da se poročijo gotovi kaznjenci v nemški armadi in da se napravijo iz njih posebni oddelki, ki se bodo uporabljali pri delih najbolj nevarnega značaja. O cesarju Viljemu se zatrjuje, da je spočeka nasprotoval temu načrtu, da ga je pa zanj pridobil feldmaršal Hindenburg.

200 Nemcov proti 30 Amerikanem.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 6, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji. 5. junija. — Feldmaršal Hindenburg je v sobotu spremljal nemškega cesarja na njegovem potovanju po manove pridobljenem ozemljju med Chemin-des-Dames in reko Vesie. Vrhovna vojaška povejnikova sta najprej obiskala glavni stan generala von Boehma, ki je vrhovni poveljnik armade, ki se bori ob Marni ter sta sprejela poročila o položaju.

Nato je družba obiskala Pinon in Laffau-Conde: potem sta šla do Fe-re-en-Tardenois, da sta videla zavetno ozemlje do Oureqa, se je celo vrnili v glavni stan skozi Fimes.

Boj je trajal 20 minut in so bili vsočni. Bojni ter sta sprejela poročila o položaju.

Bojni ter sta sprejela poročila o

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1908
v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
 Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 112, West Newton, Pa.
 Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
 2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 Blagajnik: JOSIP ŽELE, 8502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport,
Ohio.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEK, Box 96, Wilcox, Pa.
 1. nadzorník: NIKOLAJ POVSÉ, 1 Grab St., Numrey Hill, N. H. Pittsburgh, Pa.
 2. nadzorník: IVAN GROŠELJ, 885 E. 127th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kana.
 1. porotník: FRANC TEROPČIĆ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotník: JOSIF GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 948 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA". 82 Cortland Street, New York City.

Cenjena društva, oštroma njih učrnik, so ujedno prošeni, pošljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikog drugega. Denar naj se pošlje edino potom Postali, Expressni, ali Bančnih denarnih nakaznic, nukakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantine Co. in tako naslovljene pošljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V sledujo, da opozijo državni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakor pomanjkljivosti, naj to nemudoma naslovijo uradu glavnega tajnika, da se v pribojnji popravi.

SPOMLADNI VALOVI

ROMAN.

I. TURGENJEV. — ZA "GLAS NARODA" J. T.

26

(Nadaljevanje.)

Sanin je jahal za njo in jo opazoval. — Njeno krasno gibčno telo, obdano v oprsnik, se je gibalo senterja graciozno in varno.

Obrnila se je in mu namignila, naj pride k njej.

Vzpodobed je konja ter se kmalo nahajal ob njeni strani.

— Poglejte vendar, kako lepo je. — Danes vam recem zadnjkrat, predno se ločimo: — Vi ste krasen človek. — Vi ne boste nikoli pobrali tega izprehoda.

Zatem je prikimala kot da bi hotela pritrdirti svojim lastnim besedam.

Bila je tako srečna, da se ji ni mogel Sanin dovolj načuditi.

— Zakaj ste danes tako veseli in zadovoljni? — jo je vprašala slednjica.

— Veste kaj — je odvrnila Marija Nikolajevna, ne da bi se brigala za njegovo vprašanje.

— Kaj je? — je vprašala Sanin.

— Služabnik, ki jezditi za nama, ne misli na nič drugega kot na to, kdaj se bo smel vrnilti domov. — Kako bi se ga iznebil?

Sanin je molčal.

Potegnila je zapisnik iz žepa rekoč:

— Kaj pa, če bi ga poslala s pismom v mesto? — Ne, ne, to ne gre. — To skoraj ni mogoče. — Aha, sem se že spomnila. — Kaj je tam zdoljal v kotini? — Gostilna, kaj ne?

Sanin je pogledal v označeno smer.

— Da, zdi se mi, da je gostilna.

— Dobro. — Jaz mu bom rekla, naj se gre napit piva in naj čaka na jutrišnega povratka.

— Kaj si bo pa mislite?

— Oh, kaj ga briga. — Sicer pa taki ljudje ponavadi na nič ne misljijo. — Oni nimajo dosti razvih možgan. — Svoje pivo bo pil in bo zadovoljen.

— No, Sanin, (imenovala ga je vprvič po imenu) — naprej! — V galopu!

Ko so dosegli do gostilne, je Marija Nikolajevna poklicala služabnika k sebi in mu dala par navodil.

Ko je odšel, je vzkliknila:

— Sedaj sva pa prost! — Prosta kakor dva ptička. — Kam hočeva? — Proti severu ali proti jugu? — Proti vzhodu ali proti zpadu? — Vse je najmo. — Tam je gozd! — Da, v gozd bova šla.

Konja sta zdirljala proti gozdu.

* * *

Pot se je kmalo izpremenila v ozko gorsko stezico, ki je pa pri nekem jarku popolnoma izginila.

Sanin je svetoval, da bi se vrnila.

— Ne, — jaz hočem v gore. — Kar naprej, kar naprej, kakor ptice!

Vzpodobila je konja, ki je preskočil jarek. — Isto je storil tudi Sanin. — Za jarkom je bila mala močvirnata loka.

Začela sta se podti kakor dva razposajena otroka. — Naprej brez cilja, vedno naprej in naprej.

Marija Nikolajevna je sedela na konju kakor kraljica. — Klobuk ji je bil med dirom padel z glave, in ko ga je hotel Sanin pobrati, mu je namignila, naj ga pusti. — Lasje so se ji razpletli in ji vihrali krog glave.

Slednji ju je sprejel gozd v svojo sredo. — Vstavila sta se na mali jasi, poraščeni z mehkim baržunastim mahom.

Par korakov stran se je nahajala zapuščena drvarška koča.

— Moje roke bodo dišale po usnu — je rekla Marija Nikolajevna. — Pa to vam je vseeno, kaj ne? — ga je vprašala in se nasmehnila. — Koliko ste star? — ga je vprašala nenašoma.

— Dvaindvajset let.

— Ah, res? — Tudi jaz sem stara dva in dvajset let. — Če obe ti starosti seštejete, imaya vseeno še dovolj časa za življene. — V gozdu je pa res prijetno. — Star gozd je kakor star prijatelj. — Ali imate vi kaj prijateljev?

— Da, imam jih par, med njimi nobenega iskrenega.

— Jaz imam pa iskrene prijatelje, pa niso starci. — Vidite, na primer mojega konja. — Tudi on je moj prijatelj. — Ali bom res ju tri odpotovali v Pariz?

— Ali res nameravate odpotovati?

— Da! — In v Frankfurt!

— Da, v Frankfurt — je odvrnil Sanin tjavendan.

— No, v bojkem imenu! — Toda danasšnji dan je najmo! — Samo pa jin! — Sanin, ali morete pozabiti?

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSKE IN NE OTROK.

Dr. Koler najstarejši slovenski državnik, specijalist v Pittsburghu, ki ima 28-letno skupino v zdravljenju vseh možkih bolezni.

Hydrocals ali kido zdravim v 30 urah in brez operacije.

Bolezni mehurja radi katerih nastanejo bolezni v krku in krku in ostale bolezni te vrste zdravim v gotovosti.

REVMAТИЗEM, TRGANJE, KASTRULJENJE KRVI, BOLEZINE, OTEKLINI, ŠKROVLE IN DRUGE KOŽNE BOLEZNI, ki nastanejo radi nekaterih krvi, zdravim v kratek čas, da ni potreben ležiš. Jaz rabi 600 in 900 za krvne bolezni.

Slovenski zdravnik.

Uradna ure: Več dan od 9. ure zjutraj do 8. ure srečer; v petkih od 9. zjutraj do 8. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

Dr. KOLER, 638 PENN. AVE., PITTSBURGH, PA.

Ekonomija.

Varčevanje. DELO! DELO! DELO!!!

ALI HOČEŠ POMAGATI!

VLADA ZDRAVNIH DRŽAV

zahteva v vseh ozirih

ekonomijo in varčevanje

od vseh ljudi v vseh stvareh.

Dokažite svoj

patriotizem in zvestobo

s tem, da štedite in kupujete

VOJNO-VARČVALNE ZNAME

ZDRAVNIH DRŽAV.

To bo pomagalo vam in vaši

domovini..

ALI HOČETE POMAGATI?

Vprašajte svojega duhovnika, po-

ščarja, predsednika vašega kluba,

pismonošči ali bankirja.

ONI VAM BODO POVEDALI.

Patriotizem. Zvestoba.

John Knans,

Murphy Camp, Newberry, Mich

POZOR ROJAKI!

Najuspejnejše

masilo za ženske

tase, kakor tudi

na močke brke in brado. Od te

za masila sta

stejno v Štibah

druži krami go

sti in dolgi lasi,

kakor tudi mo

čim krami brki in brada in ne boso

odpadali in odvili. Revmatizem, kosti

ali trganje v rokah, nogah in v

kriku, v osmilih popolnoma zdravim,

rane opekline, bule, ture, kraste

in grinte, potne noge, kurja očesa, oseb

line in par dnevnih popolnoma odstranim

kdo bi moč zdravil brez uspeha

rabil mu jazanci za \$5.00. Plišite takoj

po cinku, ki ga takoj pošljite sastonj

JAKOB WAHČIČ,

6702 Bonita Ave., Cleveland, Ohio.

Pri spahnjenju in zdrobljenju

vdržite takoj s Dr. Richter-Jevem

FOOD WILL WIN THE WAR

PAIN-EXPELLER

V rabo je 50 let pri slovenskih državah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravilno varstveno znamko sidra

35c. a 65c. v lekarinah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

24-26 Washington Street, New York, N. Y.

V zadnjem času rabijo zdravnički za obveze ran gaze, napolnjene duha. Pod njimi se rane naglo in anilinskim barvilom. Kakor počela 'Aerzliche Rundschau' so se obveze imenito obnesle. S svojim antiseptičnim učinkom presegajo daleč vse obveze, ki so bile doslej v rabi. Niso ne strupene, ne zapečajo ran in nimajo zopernega čisto celijo.

THURSDAY
ONE MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAD CRACKERS,
TASTY OR DELICIOUS FOOD
CONTAINING WHEAT

Izla je knjilica:
DVE ŠALOIGRI.
Knjilica vsebuje dve igri:
"ČARILJEVA ŽENITEV"
in
"TRLE ŽENINI"
ter stane samo 25c.

Oni, ki namevajo prirejati igre, naj jo hitro naroč, ker je v omenjenem številu.

V zalogi imamo zopet vravčevne knjige, toda od vsake le po en ali dva iztisa in niso v ceniku označene.

Naročilom prilozite deuar in pošljite na:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Mali domači zdravnik
po naukah in izkušnjah župnika Kneippa. Prepotrebna knjiga za vsakega kdo si želi ohraniti ali pridobiti zdravje; obsega 64 strani in stane 25 centov. Naroča se pri:

Math. Pezdir,
P. O. Box